

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí 18. júna 2015 v trestnej veci **Z. T.**, o sťažnosti vyžiadanej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 5. júna 2015, sp. zn. 6 Ntc 26/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby **Z. T.** **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením z 5. júna 2015, sp. zn. 6 Ntc 26/2015, podľa § 15 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej len „EZR“) vzal vyžiadanú osobu **Z. T.** do predbežnej väzby na základe európskeho zatýkacieho rozkazu Magistrátneho súdu Leeds, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zo 4. júna 2015 pod sp. zn. 13 LD 04037/15, trestne stíhanú pre trestné činy pokusu vraždy, úmyselného spôsobenia ťažkého ublíženia na zdraví a znásilnenia, ktorá začala plynúť 4. júna 2015 o 14.45 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby Košice.

Proti uzneseniu podal **Z. T.** sťažnosť, v ktorej poukázal na porušenie jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. b/, 6 ods. 3 písm. a/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“). Žije so svojou družkou **Š. J.** na adrese **V. č. X.**, okres **K.**, kde riadne preberá poštu. Ak by sa nachádzal vo väzbe, jeho rodina nebude mať zabezpečené základné životné potreby. Skutku sa nedopustil, v čase jeho spáchania sa nachádzal u kamaráta **M. H.**

Trestnému stíhaniu, o ktorom nemal vedomosť, sa nebude vyhýbať, je ochotný sa dostaviť na predvolanie slovenských justičných orgánov a na trestné stíhanie do Anglicka, ako aj znášať opatrenia a obmedzenia nahrádzajúce väzbu. Navrhol uznesenie zrušiť a prepustiť ho na slobodu.

Najvyšší súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom, pričom zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

V zmysle Dohovoru

čl. 5 ods. 1 každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;

b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;

d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;

e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

čl. 6 ods. 3 každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
- c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu,
- e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

Podľa § 15 ods. 1 EZR účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Z formulára typu A a prekladu fotokópie európskeho zatýkacieho rozkazu vyplýva, že štát pôvodu (Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska) žiada vydanie Z. T. na trestné stíhanie pre trestné činy pokusu vraždy, úmyselného spôsobenia ťažkého ublíženia na zdraví a znásilnenia z dôvodu, že

okolo 22.40 h 6. marca 2015 dve osoby z verejnosti našli obeť S. M. na chodníku na B. R., L. zo závažným poranením hlavy. Povedala im, že bola znásilnená. M. má 18 rokov, avšak vyzerá oveľa mladšie. V tom čase mala na sebe tradičné moslimské oblečenie. Vzali ju do nemocnice a v plnej miere vylíčila skutky do záznamu z nemocničnej postele dňa 9. marca 2015. Medzičasom bol získaný záznam z bezpečnostnej kamery na neďalekom dome, na ktorom bolo uvedené, ako k útoku došlo. Bol tam zobrazený útočník, ktorý do hlavy obeť uštedril 18 úderov a potom ju opakovane znásilnil. Na mieste činu bol zanechaný kameň s krvavou škvrnou. Úplný profil DNA útočníka bol získaný od obeť a rozposlaný do ostatných krajín Európskej únie. 28. mája 2015 sme dostali od slovenského zastupiteľstva oznam o tom, že profil DNA sa zhoduje so slovenským občanom Z. T.. Policajné vyšetrenie odhalilo, že matku a brata Z. T. možno očividne prepojiť so štyrmi nehnuteľnosťami v oblasti L.. Jedna z týchto nehnuteľností sa nachádza približne 200 metrov od miesta činu útoku. Ako súčasť policajného vyšetrenia boli prezreté záznamy z mnohých bezpečnostných kamier z centra mesta L. a oblasti B.. Na tých bola videná osoba, pri ktorej si myslíme, že ide o Z. T., ktorý sleduje tri iné osamelé ženy krátko predtým, než došlo k znásilneniu. Boli identifikované dve z troch osamotených žien a potvrdili, že si všimli, že boli sledované, znepokojili sa z toho a podnikli kroky, aby osobe, ktorá ich sledovala, unikli. S. M. vyhotovila identikit útočníka. Podobizeň sa zhoduje s osobou na množstve záberov

z bezpečnostných kamier.

Zo spisu najvyšší súd zistil, že sudca krajského súdu rozhodol o návrhu prokurátorky na vzatie Z. T. do predbežnej väzby v rámci lehôt stanovených zákonom. Vyžiadaná osoba bola vypočutá, mala ustanoveného obhajcu a bola riadne v slovenskom jazyku oboznámená s dôvodmi zadržania.

Inštitút predbežnej väzby v konaní o európskom zatýkacom rozkaze má iný charakter, než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvej časti prvého až tretieho dielu Trestného poriadku (§§ 71- 87 Tr. por.). To platí nie len o dôvodoch (§ 71 Tr. por.), ale aj o rozhodovaní o väzbe (§ 72, najmä ods. 2 Tr. por.). Predbežná väzba je síce prostriedkom na zabezpečenie účasti vyžiadanej osoby na konanie v štáte pôvodu, avšak dôvody väzby nie sú vymedzené tak striktne ako v ustanovení § 71 Tr. por.

Osoba v konaní o predbežnej väzbe, vydávacej väzbe a o prípustnosti vydania do cudziny nemá postavenie obvineného. Účelom konania o vydanie do cudziny nie sú preto otázky viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na vzatie osoby do predbežnej väzby, vydávacej väzby a či je prípustné jej vydanie ako vyžiadanej osoby. V takom konaní sa neskúma otázka prezumpcie neviny, trestnosť činu a ani právo na obhajobu v rozsahu, ktorý je v konaní pred trestným súdom Slovenskej republiky obvinenej osobe ústavne zaručený.

Súd nepreskúmava dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná, a správnosť právnej kvalifikácie tohto činu z hľadiska práva štátu pôvodu (z hľadiska právneho poriadku Slovenskej republiky naposledy uvedenú otázku skúma až pri rozhodovaní o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 22 ods. 3 – 5, a to v súvislostiach použitia § 23 zák. o EZR).

Napriek tomu sa na rozhodnutie o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj zistenie existencie takých okolností (materiálna podmienka), z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, ak by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 93/2014).

Krajský súd v Košiciach pochybil, keď sa v odôvodnení uznesenia žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdeniami prednesenými vyžiadanou osobou do zápisnice o výsluchu z 5. júna 2015, ani nešpecifikoval dôvody obavy zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze. Napriek tomu rozhodol vecne správne.

Najvyšší súd konštatuje, že sú jednoznačne dané skutočnosti odôvodňujúce vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby.

Aj keď súdy v konaní o európskom zatýkacom rozkaze neskúmajú vinu vyžiadanej osoby, je nutné poznamenať, že v danom prípade sú prítomné indicie (DNA, kamerový záznam, identikit) smerujúce k vyžiadanej osobe, ktorej v prípade dokázania viny hrozí výnimočný trest odňatia slobody na doživotie.

Najvyšší súd uvádza, že z úradného záznamu Okresného riaditeľstva Policajného Zboru v Košiciach–okolie /č. l. 30/ vyplýva, že Z. T. sa dlhodobo nezdržiava v mieste trvalého bydliska V. č. X., okres Košice–okolie, bol spozorovaný pred rodinným domom neznámeho popisného čísla u svojho kamarát K. H. v novej rómskej osade v obci V.. Pri výsluchu pred sudcom krajského súdu uviedol, že žije v spoločnej domácnosti s manželkou na adrese trvalého bydliska, pričom číslo domu uviesť nevedel.

V sťažnosti žiadal o ponechanie na slobode z dôvodu zabezpečenia životných potrieb svojej rodiny, čo nekorešponduje so záznamom o zadržaní osoby /č. l. 50/, podľa ktorého je nezamestnaný.

Najvyšší súd sa zaoberal i možnosťou ponechania vyžiadanej osoby na slobode za súčasného uloženia primeraných opatrení a obmedzení, avšak vzhľadom na násilný charakter skutku, zo spáchania ktorého je Z. T. podozrivý, nepovažoval takýto postup za dôvodný.

Na základe vyjadreného najvyšší súd rozhodol na neverejnom zasadnutí tak, ako je uvedené v enunciiate uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 18. júna 2015

JUDr. Štefan H a r a b i n , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Sylvia Machalová